

MATERIAŁ INFORMACYJNY

XXXVII Sympozjum: „Szczepienia Ochronne” , Warszawa

26 kwietnia 2019 r.

Sympozjum „Szczepienia Ochronne” organizowane jest każdego roku podczas trwania obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień, który organizowany jest przez Światową Organizację Zdrowia zawsze w ostatnim tygodniu kwietnia. W tym roku w okresie od 24 – 30 kwietnia odbywają się spotkania, które mają na celu zintensyfikowanie działań mających na celu wzrost wiedzy nt znaczenia szczepień ochronnych, a co za tym idzie wzrostu wyszczepialności na świecie.

Podczas sympozjum poruszano tematy dotyczące skuteczności prowadzonych szczepień obowiązkowych w Programie Szczepień Ochronnych (PSO). Szczepienia przeciwko gruźlicy w pierwszych dniach życia dziecka skutecznie chronią przed poważnymi zakażeniami prątkiem gruźlicy na jakie mogą być narażone noworodki w swoim otoczeniu domowym. Częstość zachorowań na gruźlicę w Polsce obecnie spada, w 2017 wyniosła 15,1 na 100 000 mieszkańców, jednak zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii, czyli na najbardziej zakaźną postać tej choroby to wciąż 5 przypadków na 100 000 ludności w skali roku. Nie można tego powiedzieć o zapobieganiu odrze, dramatyczny wzrost zachorowań , który obserwujemy od listopada 2018 do marca tego roku to już 688 zachorowań. Przed wprowadzenie obowiązkowych szczepień przeciwko odrze w 1975, każdego roku w Polsce umierało ok. 300 osób, głównie dzieci. Obecna największa liczba zachorowań jest wśród młodych – dorosłych, których szczepienia jeszcze nie objęły. Ta trudna sytuacja spowodowana jest zawleczeniem wirusa odry z Ukrainy, obecnie chorują nie szczepione dzieci oraz osoby dorosłe. Doktor Iwona Paradowska – Stankiewicz z Państwowego Zakładu Higieny apelowała o uzupełnienie brakujących szczepień.

Podczas sympozjum prof. Ewa Bernatowska, v-ce przewodnicząca Pediatrycznego Zespołu Ekspertów ds. Programu Szczepień Ochronnych (PZEdsPSO) przy Ministrze Zdrowia omówiła priorytety dalszych zmian w PSO w kolejnych latach. Głównym priorytetem zmian w obowiązkowym PSO jest oecnie wprowadzenie szczepionek wysoko-skojarzonych 5. lub 6. walentnych u dzieci w pierwszych 2. latach życia, w miejsce obecnie stosowanej szczepionki DTP. PZEdsPSO wskazuje ponadto na konieczność kontynuacji szczepień przeciwko pneumokokom u dzieci z grup ryzyka z obniżoną odpornością oraz z chorobami przewlekłymi, np. z astmą oskrzelową, chorobami płuc i serca w grupie dzieci od 6. do 19. roku życia, dzieci te są szczególnie narażonych na poważne zakażenia pneumokokowe. Konieczność takich działań wynika z faktu, że po wprowadzeniu powszechnych szczepień przeciwko pneumokokom, szczepionką PCV10 w 2017, już w 2018 wzrosła liczba Inwazyjnej Choroby Pneumokokowej wywołanych

serotypami nie – szczepionkowymi, czyli wielolekoopornym serotypem 19A oraz serotypem 3 wzrosła. Wg raportu Krajowego Ośrodka ds. Bakteryjnych Zakażeń Ośrodkowego Układu Nerwowego (Koroun) prezentowanego podczas sympozjum przez dr Alicję Kuch, z Narodowego Instytutu Zdrowia w 2018, teoretyczne pokrycie szczepionkowe u dzieci <2r.ż. wyniosło dla PCV10 i PCV13 odpowiednio 23,3% i 56,7%. Wobec tych nowych danych KOROUN konieczność szerszego pokrycia inwazyjnych szczepów pneumokokowych ,powinna również objąć grupę wcześniaków, czyli dzieci urodzone przed 37 tygodniem życia, które obecnie szczepione są PCV10.

Podczas sympozjum poświęcono wiele uwagi zachorowaniom na grypę. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że w każdym sezonie na grypę choruje 5-10% populacji osób dorosłych oraz 20-30% populacji dzieci. W tym sezonie grypowym 2018/2019 z powodu grypy zmarło 148 osób. Najczęściej chorują dzieci i osoby starsze. PZEdsPSO w propozycjach zmian w obowiązkowym PSO postuluje bezpłatne szczepienia przeciwko grypie u dzieci z grup ryzyka, chorobami przewlekłymi i niedoborami odporności do 5 roku życia. W wykładzie pt. Grypa u małych dzieci – niedoceniony problem. dr August Wrotek przedstawił powikłania grypowe u małych pacjentów. W kontekście szczepień przeciwko grypie bardzo wiele programów szczepień ochronnych finansowane jest ze środków m.st. Warszawy. Pani Olga Pilarska-Siennicka, p.o. zastępcy dyrektora, Biura Polityki Zdrowotnej Urzędu m.st. Warszawy przedstawiła zakres finansowania prowadzonych od lat programów szczepień dzieci – przeciwko pneumokokom w grupie dzieci uczęszczających do żłobków i przedszkoli, miasto planuje również szczepienia przeciwko grypie w tej grupie dzieci. Przedstawiono również program finansowania szczepień przeciwko zakażeniu wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), powodującego raka szyjki macicy u dziewcząt w 12 roku życia.

W kolejnym wystąpieniu, mecenas Marcin Kostka z wrocławskiej kancelarii adwokackiej przedstawił propozycja zmian prawnych, które mogłyby doprowadzić do wzrostu liczby zaszczepionych dzieci. Propozycją jest wprowadzenie dodatkowego kryterium szczepień jako jedno z kryteriów przy przyjmowaniu dzieci do żłobków i przedszkoli. „Szczepimy bo myślimy” to nowy pro – szczepionkowy obywatelski projekt ustawy. Ma on umożliwić Samorządom wprowadzenie szczepienia jako kryterium przy przyjęciu do publicznych żłobków i przedszkoli. Obecnie zbierane są do końca maja podpisy pod tym projektem, który ma być przedłożony w Sejmie. Zachęcamy wszystkie osoby do wyrażenia słów poparcia na stronach <http://szczepimybomyslimy.pl/> .

Prof. dr hab. n. med. Ewa Bernatowska
Klinika Immunologii
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”
Al. Dzieci Polskich 20,
04-730 Warszawa